

κτιζόμενοι εἰς θάνατον δὲν φονεύονται ὅλοι, ἀλλ' ἐξορίζονται οἱ πλείστοι εἰς νήτους μεμακρυσμένας. Ὅθεν, ὡς εἶπεν ὁ Ἰσότης περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς συζητήσεως, λαμβάνων συγχρόνως ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἐξαισιαν λόγον τοῦ φυλάρχου Πάτη, φρονῶ ὅτι ἠθέλομεν πράξει ὀρθῶς ἐὰν ἐμιμούμεθα τὸ παράδειγμα τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας. »

Ἡ σύντομος αὕτη ὁμιλία εὐχαρίστησε τὴν συνέλευσιν. Καὶ ὅμως ὑπεβλήθησαν ἀντιρρήσεις ὑπὸ τινῶν βουλευτῶν· οἱ μὲν ἐζήτησαν ἰσόβιον ἐξοστρακισμόν, οἱ δὲ ἀποκοπὴν τοῦ δεξιοῦ βραχίονος, καὶ ἄλλοι ἐξόρυξιν τῶν ὀφθαλμῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλοι οὗτοι οἱ ῥήτορες δὲν εἶχον ἐπιρροήν, τὸ δὲ ἀκροατήριον εἶχε πεισθῆ ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ Πάτη καὶ τοῦ Τααταρίου, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν συνέλευσιν ἐὰν συγκατετίθετο νὰ παύσῃ ἡ συζήτησις. Μετὰ δὲ τὴν συναίνεσιν αὐτῆς ἀνήγγειλεν ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην ἔπρεπε ν' ἀποφασισθῆ μόνον ἐὰν ἀντὶ τῆς κεραλικῆς ποινῆ, ἐμελλε νὰ γείνη δεκτὴ ἡ τῆς ἰσοβίου ἐξορίας. « διότι, εἶπεν, ὅλοι οἱ ῥήτορες ὁμίλησαν κατὰ τοῦτο τὸ πνεῦμα· καὶ φρονῶ ὅτι ὅλοι οἱ μεγάλοι φύλαρχοι ὡς καὶ οἱ δῆμαρχοι θεωροῦσι τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὄψιν. » Μετὰ τὴν βραχείαν ταύτην ἀγόρευσιν τοῦ προέδρου, ὁ Τάτης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι ἡ συνέλευσις ἔπρεπε ν' ἀποφανθῆ ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς προτάσεως, τὰ δὲ δευτερεύοντα ζητήματα ν' ἀποφασισθῶσιν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος ἀνέγνω μετὰ ταῦτα τὸ νομοσχέδιον. Ἐκαστος βουλευτῆς ἀνιστάμενος μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος, καὶ προχωρῶν πρὸς τὸν πρόεδρον ἀνεφώνει τὰς λέξεις ταύτας ἀνυψῶν τὴν χεῖρα· λέγω καὶ, ἐὰν ἐψηφοφόρει ὑπὲρ τῆς προτάσεως, ἢ λέγω ὄχι, ἐὰν ἐψηφοφόρει κατ' αὐτῆς. Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἴσταντο ἐκ δεξιῶν τοῦ προέδρου οἱ δὲ ἄλλοι ἐξ ἀριστερῶν. Ἐκ τῶν ἑκατὸν εἴκοσι μελῶν, ὀγδοήκοντα εἶπον, καὶ, ἑπτὰ, ὄχι, οἱ δὲ ἄλλοι δὲν ἐψηφοφόρησαν.

Αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἐφώτιζον εἰσέτι τὴν αἴθουσαν, ὅταν ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν ἐπαύριον. Ἐκτὸς τοῦ ναοῦ ἦσαν σεσωρευμένοι αἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα τῶν ἀξιομιμητῶν ἐκείνων νομοθετῶν, καθῶς καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἐκαστον βουλευτὴν ἐξερχόμενον ἐπευφήμασι τὸ πλῆθος, καὶ περιεκύκλου ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ προσφέρουσα καρποὺς καὶ ποτὰ. Ἐκείθεν δὲ διευθύνοντο πρὸς τὰς οἰκίας αὐτῶν, καὶ μετ' ὀλίγον δὲν ἤκούετο εἰμὴ ὁ ἦχος τῶν ὕμνων τοὺς ὁποίους ἐφαλλον χοροστατοῦσαι αἱ οἰκογένειαι τῶν Ὀταϊτίων πατρικίων.

N. Δ.

ΜΟΣΧΑ.

Διὰ τοῦ ΙΑ' φυλλαδίου τῆς Πανδώρας ἐδημοσιεύσαμεν εἰκόνα περικαλλῶν τινῶν κτιρίων τῆς Πετροπόλεως, προσθέντες τὴν παρατήρησιν ὅτι ὀλίγα ἐξ

αὐτῶν ὠκοδομήθησαν κατὰ τὸν ἐγγώριον ρυθμόν. Σήμερον δὲ κοινοποιούμεν τὸν ἐν Μόσχᾳ ναὸν τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ ἐπιλεγομένου Βλαγιμίνου ὃ ἐστὶ μακάρος, ἔχοντα χαρακτῆρα ὄλως ῥωτικὸν καὶ λίαν περιεργον. Ὁ μαρκίων Κυστίν, Γάλλος περιηγητῆς, ὅστις ἔγραψε τετράτομον σύγγραμμα περὶ Ῥωσίας περιέχον ἀναντιρρήτως πολλὰς ὑπερβολὰς, ὁμιλῶν περὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ ναοῦ τούτου, ἐπιφέρει παρατήρησιν τὴν ὁποίαν ἀποκρούμεν μετὰ πολλῆς ἀγανακτήσεως. « Βεβαίως, λέγει, ὁ τόπος ὅπου τοιοῦτον κτίριον ὀνομάζεται ναὸς προτευχῆς δὲν εἶναι Κύριωπῆ· εἶναι Ἰνδία, Κίνα, καὶ οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὸ κούριον ἐκεῖνα τῶν ζαχαρωτῶν δὲν εἶναι χριστιανοί. »

Ἐὰν ὁ Κ. Κυστίν ἦτο διαμαρτυρόμενος δὲν ἠθέλομεν δυσκολευθῆ νὰ ἐννοήσωμεν τὴν μωρὰν αὐτὴν σύγκρισιν· ἀλλ' αὐτὸς, καθολικὸς, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πατρίδα ἀνηγέρθη ὄχι πρὸ αἰῶνων ἀλλ' ἐπ' ἐσχότων ὁ ναὸς τῆς Μαγδαληνῆς χαρακτῆρα ἔχων ὄλως Ἐθνικὸν, καὶ καταπεφορτισμένος ὑπὸ ἀγαλμάτων παριστάντων ἁγίους τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ὡς ἄλλους Κρόνους ἢ Ἀπόλλωνας, ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῆ ὅτι τὰ ῥῶτα τῆς Γαλλίας, μεταβιβαζόμενα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νέου κατὰ τὸν πολιτισμὸν ῥωσικοῦ λαοῦ, δὲν ἴσχυσαν εἰσέτι νὰ συνεπιφέρωσιν, (εὐχόμεθα δὲ νὰ μὴ ἰσχύωσι κατὰ τοῦτο ποτέ,) καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν σκεπτικότητα. Ἄς θεωρῆ, ἂν θέλῃ ὁ κύριος Κυστίν, τυφλὴν τὴν πίστιν τῶν ῥωσικῶν λαῶν, καὶ φίλην τελετῶν ματαίων καὶ ὄχι ψυχωφελῶν. Οὐχ ἦτον ὁμως ἡ πίστις αὕτη ὑπάρχει, καὶ ὑπάρχει ἄβολος καὶ ἀκραιφνῆς· καὶ ὁ ὀξυδερκὴς περιηγητῆς, ὁ ἀμερόληπτος ἱστοριογράφος, βλέπων αὐτὴν ἐκφραζομένην δι' εἰλικρινεστάτων ἐξωτερικῶν σημείων λατρείας, δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήτῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ ναὸς Βασιλείου τοῦ μακάρος ἐκτίσθη τὸ 1554 ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Φοβεροῦ, θελήσαντος νὰ ἐξηγήσῃ διὰ τούτου εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὀδηγήσαντα τὰ ὄπλα αὐτοῦ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς νίκης. Ἀλλὰ τὸ θεωριλὲς τοῦτο ἔργον ἐπέστεψε δι' ἄλλου πάντῃ ἀντιχριστιανικοῦ. Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομὴ, καλέσας τὸν ἀρχιτέκτονα, ἠρώτησεν αὐτὸν ἐὰν ἐδύνατο νὰ ἀναγείρῃ καὶ ἄλλην ἐντελεστέραν. Ὁ ἀρχιτέκτων, πεισθεὶς μετὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ δοκίμιον ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο δύσκολον, δὲν ἐδίστασε ν' ἀποκριθῆ κατὰ ταφαικῶς· ἀλλ' ὁ τρομερὸς αὐτοκράτωρ, εἴτε διὰ νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν μὴ κατασκευάσαντα τὸν ναὸν ὠραιότερον, εἴτε διὰ νὰ μὴ κατασκευασθῆ ἄλλος τελειότερος, διέταξε καὶ ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Ὁ ναὸς οὗτος εἶναι μικρὸς, ἔχει ὑπόγειον καὶ τέμνεται ὀριζονταίως εἰς δύο ἴσα μέρη· διαιρεῖται δὲ εἰς τριάκοντα ἐξ παρεκλήσια! Ἡ στέγη σολίζεται ὑπὸ πολλῶν μικρῶν θόλων ἀνομοίων καὶ κατὰ τὸ ὕψος, καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ κατὰ τὸ χρῶμα· ἀλλ' ἡ ἀνομοιότης αὕτη, τέρπουσα τὸν ὀφθαλμὸν, χρησιμεύει καὶ ὡς ἀπόδειξις ὅτι τὸ ὠραῖον δὲ ὑπόκειται εἰς κανόνας.